

Dagsorden til møde i Økonomiudvalget

Mødetidspunkt 26-09-2022 18:35
Mødeafholdelse Rådssalen

Indholdsfortegnelse

Økonomiudvalget

26-09-2022 18:35

1 [Åben] Prioritering af områder til velfærdsaftale	3
2 [Åben] Mødeplan for 2023 Økonomiudvalget.....	4
3 [Åben] Underskrift	5

1 [Åben] Prioritering af områder til velfærdsaftale

Sags ID: EMN-2022-07255

Resumé

Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen for 2023 giver alle 98 kommuner mulighed for at indgå en velfærdsaftale med regeringen og dermed blive frisat fra lovgivning på området i en periode. Forvaltningen foreslår at søge om velfærdsaftale med ældreområdet som førsteprioritet og skoleområdet som anden prioritet.

Baggrund

Som en del af økonomiaftalen mellem KL og Regeringen for 2023 blev det vedtaget, at alle 98 kommuner skal have mulighed for at indgå en velfærdsaftale med regeringen og dermed blive frisat fra lovgivningen på et velfærdsområde ligesom syv andre kommuner har haft mulighed for siden 2021. KL opfordrer i borgmesterbrev af 28. juni 2022 alle kommuner til at søge om velfærdsaftale på et område, fordi *'Det er en god mulighed for i den enkelte kommune og på tværs af kommuner at arbejde med udvikling af velfærden, nye løsninger og med ledelse og styring, der understøtter god kvalitet tæt på borgeren.'*

Gentofte Kommune har af flere omgange arbejdet aktivt ind i frisættelsesdagsordenen. Dels som frikommune i 2012-2015 sammen med Gladsaxe Kommune med en række forsøg på mange forskellige områder. Dels som frikommune i 2016-2020 sammen med Gladsaxe og Rudersdal Kommuner med fokus på det somatiske akutområde. Dels med friinstitutioner i 2018-2021 på dagtilbudsområdet.

Under overskriften 'Fjern bøvlet!' har Gentofte Kommune netop igangsat en prøvehandling, hvor seks arbejdspladser med afsæt i den forskningsbaserede tilgang 'Samskabt styring' skal fjerne og forandre de regler, som ikke giver værdi for borgerne. Både regler arbejdspladsen selv har sat op, regler som kommunen har og regler som kommer udefra – fx fra Christiansborg. Det forventes også at 'Fjern bøvlet!' vil bidrage til en attraktiv arbejdsplads og dermed til fastholdelse og rekruttering. På baggrund af erfaringerne fra de seks arbejdspladser vil projektet blive justeret og skaleret til den øvrige organisation.

At få en velfærdsaftale vil styrke muligheden for at fjerne den del af 'bøvlet', som stammer fra statslige regler. Gentofte Kommune tilkendegav inden tidsfristen d. 8. august 2022 ønske om at få velfærdsaftale på beskæftigelsesområdet. Erhvervs-, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget blev orienteret om dette på mail d. 29. juni 2022. I alt 51 andre kommuner lagde billet ind på beskæftigelsesområdet. D. 8. september meddelte beskæftigelsesministeren, at Gentofte Kommune ikke bliver en af de fire kommuner, der får velfærdsaftale på beskæftigelsesområdet. Derfor foreslås, at Kommunalbestyrelsen beslutter, hvordan Gentofte Kommunes prioritering skal være i forhold til de øvrige mulige områder, som er ældreområdet, skoleområdet og dagtilbudsområdet. Her skal indmelding skal ske til KL senest 30. september. Se [bilag 1](#).

Vi kender pt. kun rammerne for velfærdsaftalerne på ældreområdet, herunder hvilken lovgivning frisættelsen omfatter, og hvilke hegnspæle der stadig vil gælde. Disse fremgår af [bilag 2](#). Forhandlingerne på de to øvrige områder er ikke afsluttet. Med forbehold for ikke at kende rammerne på de øvrige områder giver forvaltningen for hvert område i [bilag 3](#) sin vurdering af potentialerne ved at søge velfærdsaftale på de tre øvrige områder. Forvaltningens samlede vurdering er, at der er størst potentiale på ældreområdet, efterfulgt af skoleområdet og til sidst dagtilbudsområdet.

I forbindelse med Kommunalbestyrelsens møde den 29. august 2022 blev det aftalt, at sagen behandles på fællesmøde den 26. september 2022 og går direkte videre til behandling på Kommunalbestyrelsens møde samme dag. Indstilling til Kommunalbestyrelsen vil derfor først foreligge på mødet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller

Til Skoleudvalget, Børneudvalget, Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen:

At Gentofte Kommune indmelder ønske om velfærdsaftale med ældreområdet som første prioritet, skoleområdet som anden prioritet og dagtilbudsområdet som tredje prioritet.

Tidligere beslutninger:

.

Bilag

1. Borgmesterbrev (4765828 - EMN-2022-07255)
2. Aftale om udbredelse af velfærdsaftaler på ældreområdet (4765838 - EMN-2022-07255)
3. Bilag 3 Vurderinger prioritering af områder til velfærdsaftaler (4765792 - EMN-2022-07255)

2 [Åben] Mødeplan for 2023 Økonomiudvalget

Sags ID: EMN-2022-06272

Resumé

Mødeplanen for Økonomiudvalget indstilles til udvalgets godkendelse.

Baggrund

Der er udarbejdet et forslag til mødeplan for udvalget for 2023.

Bemærk at der i mødeplanen er indeholdt fællesmøder for udvalg før kommunalbestyrelsesmøderne.

Der er generelt ikke planlagt møder i dagene før påske, i skolernes vinter-, sommer- og efterårsferie samt i dagene op til jul.

Indstilling

Det indstilles

Til Økonomiudvalget:

At mødeplanen for 2023 vedtages.

Tidligere beslutninger:

.

Bilag

1. Mødeplan 2023 (4768048 - EMN-2022-06272)

3 [Åben] Underskrift

Sags ID: EMN-2021-07075

Tidligere beslutninger:

.

Bilag

Dokument Navn: Borgmesterbrev.docx
Dokument Titel: Borgmesterbrev
Dokument ID: 4765828
Placering: Emnesager/Prioritering af områder til velfærdsaftale/Dokumenter
Dagsordens titel Prioritering af områder til velfærdsaftale
Dagsordenspunkt nr 1
Appendix nr 1
Relaterede Dokumenter: 3

Udvælgelsesproces for velfærdsaftaler på folkeskole-, dagtilbuds- og ældreområdet

Kære borgmester

Det fremgår af økonomiaftalen for 2023, at alle 98 kommuner skal have mulighed for at indgå en velfærdsaftale med regeringen og dermed blive frisat fra lovgivningen på et velfærdsområde.

Dette brev indeholder information om den videre proces, hvor hver kommune kan søge en velfærdsaftale på enten dagtilbuds-, folkeskole- eller ældreområdet. Der er sendt særskilt brev ud til jer om processen for at tilkendegive interesse for at blive frisat på beskæftigelsesområdet, hvilket er muligt for i alt fire kommuner.

KL opfordrer alle kommuner til at søge om velfærdsaftale på et område. Det er en god mulighed for i den enkelte kommune og på tværs af kommuner at arbejde med udvikling af velfærden, nye løsninger og med ledelse og styring, der understøtter god kvalitet tæt på borgeren.

Rammerne for velfærdsforsøgene

Der er indgået aftale på Christiansborg om rammerne for velfærdsaftalerne på ældreområdet, herunder hvilken lovgivning frisættelsen omfatter på området, og hvilke hegnspæle, der fortsat vil gælde. Den politiske aftale om rammer og hegnspæle er vedhæftet dette brev.

De igangværende forhandlinger på skole- og dagtilbudsområdet er endnu ikke afsluttet, og i skrivende stund vides det ikke, om der vil blive indgået en aftale på denne side af sommerferien. KL vil udsende information herom, så snart der er indgået en aftale.

Inspiration til kommunens beslutningsproces

KL har igangsat et fælleskommunalt program for velfærdsforsøg. Formålet med programmet er at understøtte kommunernes arbejde med velfærdsforsøg i forbindelse med frisættelsen og sikre opsamling, erfaringsudveksling og koordination på tværs af kommuner. I vil modtage mere information om programmet løbende.

I første omgang inviteres der til et inspirationswebinar om muligheder og potentialer ved at blive frisat på hvert af de 3 områder. Formålet med inspirationswebinaret er bl.a. at understøtte den proces, hvor I skal beslutte, hvilket af de 3 områder kommunen ønsker frisættelse på.

Dato: 28. juni 2022

Webinaret henvender sig til både borgmestre og øvrige kommunalbestyrelsesmedlemmer. Webinaret finder sted primo september. Mere information følger.

Proces ift. kommunens tilkendegivelse af ønsker

I kan i nedenstående link tilkendegive jeres interesse for, hvilket af de tre områder I gerne vil frisættes på.

I linket bliver I bedt besvare

- 1) På hvilket område jeres kommune ønsker frisættelse?
- 2) Evt. uddybning/begrundelse for det valgte område.
- 3) Hvis ikke kommunen kan få frisættelse på det ønskede velfærdsområde, er der så et af de andre områder, I i stedet ønske frisættelse på?
- 4) Evt. uddybning.
- 5) Oplysninger om kontaktperson.

I kan besvare via dette link:

<https://www.survey-xact.dk/LinkCollector?key=FCPC84QXLJ1P>

Svarfristen er den 30. september.

Herefter vil KL på baggrund af jeres tilkendegivelser gå i dialog med regeringen om fordelingen på de tre områder. Vi vil hurtigst muligt give jer en tilbagemelding på den videre proces. Vi håber naturligvis, at det bliver muligt at imødekomme alle ønsker.

Hvis der er spørgsmål, er I meget velkomne til at tage kontakt til Louise Tarp Thorgaard, ltr@kl.dk 3370 3734

Med venlig hilsen

Martin Damm

Kristian Vendelbo

Relateret document 2/3

Dokument Navn: Aftale om udbredelse af velfærdsaftaler på ældreområdet.pdf

Dokument Titel: Aftale om udbredelse af velfærdsaftaler på ældreområdet

Dokument ID: 4765838

Aftale om udbredelse af velfærdsaftaler på ældreområdet 21.06.2022

Regeringen, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Frie Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om, at der er brug for mere frihed, tillid, faglighed og sund fornuft samt mere plads til at fagligt kompetente medarbejdere kan lave lokale løsninger tæt på borgeren. Hvor det faglige skøn vejer tungere end procesregler. Borgerne skal opleve, at kvaliteten af velfærden løftes.

Skiftende regeringer har i knap fire årtier arbejdet for at nedbringe mængden af bureaukrati i den offentlige sektor med henblik på at skabe bedre velfærd for borgerne. De mange politikker, strategier og handleplaner har imidlertid ikke indfriet ambitionerne. Reguleringsmængden er tværtimod tiltaget over tid. De ansatte oplever, at der er kommet flere regler, som tager tid væk fra kerneopgaven: at hjælpe borgerne bedst muligt.

Syv kommuner har allerede indgået velfærdsaftaler og er blevet sat fri af alle statslige regler på enten dagtilbuds-, folkeskole- eller ældreområdet med undtagelse af få udvalgte hegnspæle, mens de samtidig har forpligtiget sig til at gøre op med unødige lokale regler og krav. Aftalpartierne er enige om, at der er brug for at bygge videre på de gode erfaringer, der allerede er gjort, med henblik på i endnu højere grad at udnytte det store potentiale, som findes i den offentlige sektor.

Derfor er partierne enige om at invitere alle landets kommuner til at indgå velfærdsaftaler, hvor medarbejdere, ledere og borgere sættes fri fra gældende regler på enten dagtilbuds-, folkeskole- eller ældreområdet med henblik på at skabe større lokalt handlerum og udvikle velfærden. Velfærdsaftaler bygger på en tro på, at vi får velfærd af højere kvalitet med lokale løsninger tæt på borgerne. Vi skal fra politisk niveau bruge kræfterne på at sætte retning for velfærden. Og derfra overlade opgaven til de dygtige medarbejdere og ledere til at skabe bedre kvalitet i den velfærd, borgerne modtager.

Ligesom i de eksisterende velfærdsaftaler frisættes kommunerne på ét område. Derudover vil kommunerne blive fordelt ligeligt på tværs af de forskellige områder, så chancerne for at finde flest gode løsninger øges. Det er afgørende, at kommunernes egen motivation tages i betragtning i fordelingsprocessen.

Udover udbredelsen af velfærdsaftaler på dagtilbuds-, folkeskole- og ældreområdet noterer partierne sig med tilfredshed, at der igangsættes forsøg med velfærdsaftaler på beskæftigelsesområdet i udvalgte kommuner.

Velfærdsaftaler på ældreområdet

Med *Aftale om velfærdsaftaler på ældreområdet* af 17. december 2020, er der allerede givet mulighed for, at tre kommuner har kunnet indgå velfærdsaftaler på ældreområdet. Med denne aftale udbredes muligheden for at indgå velfærdsaftaler på ældreområdet til en række kommuner. Aftalepartierne lægger til grund, at kommunerne vil udnytte friheden til at styrke borgernes selvbestemmelse og styrke kvaliteten og fleksibiliteten i velfærden til gavn for kommunernes ældre og deres pårørende, og at kommunerne således fortsat prioriterer velfærden på ældreområdet inden for de nye, friere rammer.

Ambitionen med og retningen for velfærdsaftalerne og en kommende ældrelov er således den samme. Borgerne skal i centrum for plejen, og der er et ønske om at tænke i nye løsninger i ældreplejen med plads til medarbejdernes faglighed og med så få regler og dokumentationskrav som muligt. Erfaringerne fra de nuværende velfærdsaftalekommuner vil anvendes aktivt i arbejdet med ældrelovsprocessen.

Med henblik på at finde nye, kloge veje i opgaveløsningen på ældreområdet lokalt i kommunerne, skal der i velfærdsaftalerne gives mulighed for i videst muligt omfang at fravige statslige og kommunale regler i en treårig periode. Det er i den sammenhæng vigtigt, at de fravegne statslige og kommunale regler ikke blot erstattes af nye lokale regler, så ældreplejen ikke opnår den ønskede frihed.

Aftalepartierne noterer sig i den forbindelse, at kommunerne forpligtiger sig til i videst muligt omfang at søge tilslutning i deres respektive kommunalbestyrelser til at fjerne kommunal regulering og dokumentationskrav mv. på ældreområdet. Aftalepartierne opfordrer kommunalpolitikere i kommunerne til at støtte op om dette.

Det er vigtigt for aftalepartierne, at frisættelsen kommer den enkelte ældre med behov for hjælp og dennes pårørende til gode. Udgangspunktet er således, at ledere og medarbejdere i ældreplejen med velfærdsaftalerne får betydelig frihed fra statslige og kommunale regler til at skabe en bedre kvalitet i plejen og omsorgen af den enkelte ældre. Aftalepartierne er enige om, at udgangspunktet for velfærdsaftalerne er mest mulig frihed til de lokale plejehjem og hjemmeplejen mv., men at det er kommunerne, der beslutter, hvilke konkrete forandringer friheden skal anvendes til at skabe ude blandt medarbejderne i ældreplejen og de ældre.

Det er i den forbindelse vigtigt for aftalepartierne, at der er en åbenhed i, hvad der sker af tiltag i kommunerne, og at der sker inddragelse lokalt af de ældre, deres pårørende, medarbejderne og ældrerådene. Partierne lægger derfor vægt på, at de lokale ældreråd fortsat inddrages og tages med på råd i forhold til de tiltag, der gøres i kommunerne, så de også i regi af velfærdsaftalerne kan bidrage til at sikre den bedst mulige ældrepleje. Det er således et centralt opmærksomhedspunkt for aftalepartierne, at kommunernes inddragelse af ældrerådene afspejles i de endelige velfærdsaftaler, som indgås med kommunerne.

Hegnspæle for velfærdsaftaler på ældreområdet

Udgangspunktet for velfærdsaftalerne er, at der gives frihed fra de bestemmelser i serviceloven, der primært vedrører ældre og reglerne i friplejeboligloven under social- og ældreministerens ressort. Aftalepartierne er enige om, at kommuner, plejehjem og hjemmeplejen så vidt muligt skal frisættes herfra.

Det bemærkes, at bestemmelserne i serviceloven finder anvendelse for alle mennesker med nedsat funktionsevne uanset alder, det vil sige også på handicapområdet og for mennesker med psykiske lidelser. For at sikre, at det alene er ældreområdet, som indgår i velfærdsaftalerne, foretages en negativ afgrænsning, således at en borger ikke er omfattet af velfærdsaftalerne på ældreområdet, hvis den pågældende ud over de typer

af hjælp, som er omfattet af velfærdsaftalerne, tillige modtager typer af hjælp, der primært gives til mennesker med handicap og psykiske lidelser. Følgende typer af hjælp indgår i afgrænsningen:

- Socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85
- Kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95
- Borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96
- Ledsageordning efter servicelovens § 97
- Kontaktpersonordning til døvblinde efter servicelovens § 98
- Støtte-kontaktperson til blandt andre personer med sindslidelser efter servicelovens § 99
- Hjælp til dækning af nødvendige merudgifter efter servicelovens § 100
- Beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103
- Aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104
- Midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107
- Længerevarende botilbud efter servicelovens § 108
- Støtte til køb af bil efter servicelovens § 114
- Pasning af nærtstående efter servicelovens § 118

Det er afgørende for aftalepartierne, at mest mulig frihed gives til de enkelte plejehjem, hjemmeplejen, de lokale ledelser og medarbejderne i ældreplejen. Målet er at sikre, at der er størst muligt lokalt handlerum til at gentænke ældreområdet, være innovative og finde gode løsninger tæt på borgeren.

Aftalepartierne er enige om, at de få centrale hegnsplæ, som fremgår af tabel 1 nedenfor, fortsat vil skulle efterleves i ældreplejen.

Tabel 1 – hegnsplæ på ældreområdet

Hegnsplæ	Beskrivelse af hegnsplæ
Kommunalbestyrelsens ansvar jf. servicelovens §§ 3 og 4. (Bestemmelserne er en del af de generelle regler i serviceloven, der også gælder for ældreområdet).	Den nuværende ansvarsfordeling fastholdes som led i udbredelsen, således kommunalbestyrelsen fortsat har det overordnede ansvar for at sikre, at der er de nødvendige tilbud på ældreområdet. Det betyder bl.a., at kommunerne fortsat vil have ansvaret for at føre tilsyn med ældreområdet mv. i kommunen.
Borgerne skal have den hjælp og pleje, som de har behov for jf. servicelovens §§ 1 og 88. (§ 1 er en del af de generelle regler i serviceloven, der også gælder for ældreområdet).	Servicelovens formålsparagraf fastholdes som led i udbredelsen, så det sikres, at borgerne får den hjælp, de har behov for i forhold til nedsat fysisk og psykisk funktionsevne og særligt sociale problemer. Hjælpen skal ydes på baggrund af en konkret og individuel vurdering i forhold til den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Skriftlig oplysning om, hvilken hjælp, der er bevilget (i dag servicelovens § 89). (Bestemmelsen er en del af de generelle regler i serviceloven, der hører under Social- og Ældreministeriets ressort, der også gælder for ældreområdet).	Af hensyn til at sikre borgernes retssikkerhed i forbindelse med udbredelsen fastholdes, at borgerne skal have en skriftlig afgørelse om, hvilken hjælp der er bevilget. Ved mindre, begunstigende justeringer i hjælpen, hvor der ikke er tvivl om, at justeringen er begunstigende,

	<p>kan kommunalbestyrelsen undlade at fremsende ny skriftlig oplysning herom til borgeren.</p> <p>Af hensyn til borgere, der får helt eller delvist afslag på hjælp, skal der fortsat kunne klages over afgørelsen til en ankeinstans (Ankestyrelsen). Klagen indgives til kommunen. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, skal klagen således fortsat sendes videre til ankeinstansen (Ankestyrelsen).</p> <p>Det vil dog ikke være muligt at sikre samme sagsbehandling som efter gældende ret i ankeinstansen, da kommunerne får et friere skøn end i dag, og ankeinstansen derfor ikke vil kunne efterprøve, hvilke ydelser målgruppen har krav på. Den retlige prøvelse vil formentlig være begrænset, og det vil derfor være vanskeligt at ændre en kommunal afgørelse.</p> <p>Retssikkerhedsloven og de deri indeholdte retssikkerhedsgarantier vil dog fortsat finde anvendelse for kommunalbestyrelsens afgørelser, der er omfattet af velfærdsaftalen.</p>
Styrelsen for Patientsikkerhed fører tilsyn med plejen jf. servicelovens lovens §§ 150 – 150 d og 157 a (og den sundhedsfaglige behandling, jf. sundhedsloven).	Af hensyn til borgernes sikkerhed fastholdes det i udbredelsen, at Styrelsen for Patientsikkerhed fører et risikobaseret tilsyn med kvaliteten af både plejen og den nødvendige sundhedsfaglige behandling i kommunerne.
Reglerne om magtanvendelse jf. servicelovens kapitel 24 – 24 b. (Bestemmelserne er en del af de generelle regler i serviceloven, der også gælder for ældreområdet).	Af hensyn til at beskytte den enkelte borgers personlige frihed og borgernes og medarbejdernes retssikkerhed i forhold til anvendelsen af magt, fastholdes reglerne om magtanvendelse i udbredelsen.
Reglerne om plejevederlag til døende mv jf. servicelovens §§ 119 – 122	Af hensyn til at pårørende til døende ikke skal kunne fratages retten til at få plejevederlag, såfremt et nærtstående familiemedlem ønsker at dø i eget hjem med støtte fra den pårørende, fastholdes reglerne om plejevederlag i udbredelsen.
Pligt til at give oplysninger til Plejehjemsoversigten jf. servicelovens § 14 a og bekendtgørelse om plejehjemsoversigten.	Som led i udbredelsen fastholdes det, at kommunerne skal indberette til Plejehjemsoversigten, da den giver information om og overblik over alle plejehjem, plejeboligbebyggelser og friplejeboligbebyggelser og

	understøtter borgernes frie valg af bolig.
Reglerne om frit valg af leverandør af praktisk hjælp, personlig pleje samt madservice, herunder fritvalgsbeviser jf. servicelovens § 91 og bekendtgørelse om frit valg af leverandør af hjemmehjælp og fritvalgsbevis efter servicelovens § 91 og om kvalitetskrav til leverandører af hjemmehjælp efter servicelovens § 83.	Som led i udbredelsen fastholdes, at kommunalbestyrelsen skal skabe grundlag for, at modtagere af praktisk hjælp, personlig pleje samt madservice kan vælge mellem to eller flere leverandører, hvoraf den ene leverandør kan være kommunal.
Reglerne om ældreråd jf. retssikkerhedslovens §§ 30 – 33 og vejledning om ældreråd.	Som led i udbredelsen fastholdes, at der i hver kommune skal etableres mindst ét ældreråd, hvor medlemmerne vælges ved direkte valg. Ældrerådet skal rådgive kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål, herunder om tiltag ifm. velfærdsaftalerne, hvilket konkret forudsætter inddragelse af ældrerådene i det arbejde, der skal pågå i kommunerne med at fjerne kommunal regulering og dokumentationskrav mv.

Udover ovenstående hegnspele er aftalepartierne enige om, at puljemidler, som er eller vil blive udbetalt af staten til kommunerne, vil skulle bruges inden for formålet med den enkelte pulje.

Frihedsgrader for velfærdsaftaler på ældreområdet

Med henblik på at sikre de ældre mere nærhed og bedre omsorg og pleje vil kommuner, plejehjem og hjemmeplejen i kommunerne, ud over de få, centrale hegnspele, jf. ovenfor, blive sat fri fra de øvrige bestemmelser og bekendtgørelser, der primært vedrører ældre i serviceloven, samt reglerne i lov om friplejeboliger under social- og ældreministerens ressort, så længe velfærdsaftalerne løber. Dermed får kommuner, plejehjem og hjemmeplejen i denne periode betydelige frihedsgrader, som de ikke har i dag.

Aftalepartierne noterer sig, at kommunerne får frihed til at tilrettelægge indsatser om bl.a. personlig pleje og praktisk hjælp samt madservice, forebyggende hjemmebesøg, genoptræning, rehabiliteringsforløb samt afløsning og aflastning. Aftalepartierne noterer sig samtidig, at disse frihedsgrader ikke betyder, at kommunerne kan undlade at hjælpe en borger, hvis det vurderes, at borgeren fx vil have behov for at blive genoptrænet. Med udbredelsen af velfærdsaftalerne på ældreområdet ændres der således ikke på, at kommunerne fortsat skal sikre borgerne den hjælp og støtte, som de har behov for på baggrund af en konkret og individuel vurdering.

Borgeren vil ikke have et retskrav på lige præcis genoptræning, som ydelsen er formuleret i dag, fordi ydelsen ikke vil være reguleret i lovgivningen, men borgeren skal stadig have den hjælp, som borgeren har behov for, dog uden skelen til konkrete paragraffer. Kommunerne kan således ikke undlade at give borgerne hjælp, der modsvarer det behov, men kommunerne kan tænke nye måder at sammensætte hjælpen på, tænke helhedsorienteret og være innovative med det klare formål, at der bliver mere plads til at imødekomme den enkelte ældres individuelle behov for hjælp.

Aftalepartierne er enige om, at kommunerne kan gennemføre forsøg med hjælp efter § 83 eksempelvis med organiseringen, under den forudsætning,

at kommunalbestyrelserne fortsat skal sikre, at der er grundlag for, at modtagere af praktisk hjælp, personlig pleje samt madservice kan vælge mellem to eller flere forskellige leverandører. Borgere, der i dag har valgt en privat leverandør til at levere praktisk hjælp, personlig pleje samt madservice, vil i kontraktperioden kunne fortsætte med at få hjælpen hos leverandøren. Ligesom private leverandører i forsøgsperioden vil have mulighed for at tage borgere ind, der bliver visiteret til praktisk hjælp, personlig pleje samt madservice eller til en hjælp, der træder i stedet for praktisk hjælp, personlig pleje eller madservice. Aftalepartierne noterer sig endvidere, at i tilfælde af at en privat leverandør går konkurs, har kommunen fortsat ansvaret for at sikre, at borgeren får de nødvendige tilbud.

Aftalepartierne er enige om, at det fortsat skal være muligt at etablere friplejeboliger i kommunerne inden for gældende lovgivning. Aftalepartierne er enige om, at det er væsentligt, at der ikke skabes usikkerhed om allerede eksisterende aftaler i kommunerne fsva. friplejeboliger, der allerede er godkendt eller er ved at blive godkendt. Aftalepartierne noterer sig derfor, at frihedsgraderne fsva. reglerne om friplejeboliger kun gælder fremadrettet, dvs. at de nuværende regler vedrørende friplejeboliger ikke kan fraviges for friplejeboliger, der allerede er, eller er ved at blive godkendt og etableret, med mindre der opnås enighed herom mellem kommunen og friplejeboligleverandøren. Aftalepartierne noterer sig endvidere, at borgerens ret til at vælge en friplejebolig i kommunen eller i en anden kommune bevares.

Aftalepartierne er samtidig enige om, at de kommende velfærdsaftalekommuner skal have samme muligheder som de nuværende for at søge om yderligere frihedsgrader gennem forsøgsbestemmelser og bemyndigelsesbestemmelser i anden lovgivning. Ældreområdet og det kommunale sundhedsområde hænger tæt sammen, og fsva. sundhedslovgivningen er aftalepartierne enige om, at de kommende velfærdsaftalekommuner herudover skal have samme adgang som de nuværende velfærdsaftalekommuner til at søge om dispensation fra konkrete pligter og opgaver i sundhedsloven. Sundhedsministeren skal derfor bemyndiges til ved bekendtgørelse at fravige forpligtigelser, der følger af sundhedsloven, i forhold til en eller flere af de deltagende kommuner.

For at understøtte kommunernes mulighed for at søge om yderligere frihedsgrader samt understøtte den mest effektive behandling af kommunernes ansøgninger, udmelder social- og ældreministeren frister for en række ansøgningsrunder, hvor der kan ansøges om yderligere frihedsgrader. Aftalepartierne noterer sig, at der som udgangspunkt vil være frister hvert halve år de første to år af forsøget, men også åbenhed ifht. en hurtigere behandling, hvis fx mange kommuner rejser ønsker om yderligere frihedsgrader.

Eventuelle ønsker vil blive forelagt aftalepartierne, efter at de relevante ministerier har behandlet ansøgningerne og udarbejdet indstillinger til håndtering af ønskerne. Eventuelle bekendtgørelser, der lægger op til at fravige forpligtigelser i sundhedsloven, sendes i høring.

Såfremt kommunerne rejser konkrete ønsker om yderligere frihedsgrader, herunder frihedsgrader på andre ressortministeriers områder, eksempelvis på sundhedsområdet, vil disse blive forelagt aftalepartierne.

Aftalepartierne er enige om at se positivt på eventuelle ønsker om yderligere frihedsgrader.

Aftalepartierne noterer sig i den sammenhæng, at frisættelsen bl.a. indebærer, at kommunerne ikke vil være forpligtede til at følge de regelsæt, under hensyn til de ovenfor oplyste hegnspele, der vedrører følgende paragraffer:

- Reglerne om at tilbyde forebyggende hjemmebesøg jf. servicelovens § 79 a og bekendtgørelse om tilrettelæggelse af samt kvalitetsstandarder for de forebyggende hjemmebesøg efter servicelovens § 79 a.
- Reglerne om praktisk hjælp, personlig pleje og madservice jf. servicelovens § 83.
- Reglerne om at tilbyde rehabiliteringsforløb jf. servicelovens § 83 a.
- Reglerne om fastsættelse af individuelle mål for hjælpen jf. servicelovens §§ 83, stk. 5 og 83 a, stk. 2.
- Reglerne om genoptræning og vedligeholdelsestræning jf. servicelovens § 86.
- Regler om afgørelser vedr. §§ 83 og 86, jf. servicelovens § 90.
- Reglerne om at tilbyde aflastning og afløsning af pårørende jf. servicelovens § 84, stk. 1.
- Reglerne om at tilbyde mulighed for, at borgerne selv kan udpege en hjælper jf. servicelovens § 94.
- Reglerne om at tilbyde mulighed for, at borgeren kan "bytte ydelser" dvs. vælge en anden hjælp end den, som borgeren er visiteret til jf. servicelovens § 94 a.
- Reglerne om forebyggelse og håndtering af konkurser hos private leverandør jf. servicelovens § 92.
- Reglerne om kommunernes eget tilsyn, herunder uanmeldte tilsyn på plejehjem jf. servicelovens §§ 151-151 b.
- Reglerne om udarbejdelse af tilsynspolitikker jf. servicelovens § 151 c.
- Reglerne om udarbejdelse af værdighedspolitikker jf. servicelovens § 81 a. og bekendtgørelse om værdighedspolitikker for ældreplejen
- Reglerne om fastsættelse af vejledende serviceniveauer (kvalitetsstandarder) jf. servicelovens § 139, stk. 2 og bekendtgørelse om kvalitetsstandarder for hjemmehjælp, rehabiliteringsforløb og træning efter servicelovens §§ 83, 83 a og 86.
- Reglerne om plejehjem efter servicelovens § 192, herunder plejeboligarantien for disse plejehjemspladser og bekendtgørelse om plejehjem og beskyttede boliger.
- Reglerne om friplejeboliger (lov om friplejeboliger) § 4, kap. 3, kap. 6, § 93 stk. 1, 2 og 4 samt §§ 94 og 95.

Opfølgning og evaluering

Aftalepartierne er enige om, at der i fællesskab med deltagerkommunerne skal foretages opfølgning på erfaringer og resultater. Disse skal bruges som inspiration til at tegne fremtidens offentlige sektor og styrke velfærden på ældreområdet på tværs af hele landet.

Evalueringen søges tilrettelagt, så erfaringerne – såvel gode som mindre gode – så vidt muligt kan indgå i overvejelserne om eventuelle ændringer i lovgivningen i så god tid før velfærdsaftalernes ophør som muligt.

I evalueringen af udbredelsen af velfærdsaftalerne, skal de foreløbige erfaringer fra de igangværende velfærdsaftalekommuner inddrages, sådan at evalueringen giver et samlet billede af resultaterne af velfærdsaftalerne.

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen og KL har indgået en aftale om et samarbejde om den løbende opfølgning på forsøgsordningen.

Social- og ældreministeren indhenter årligt en status på klager under velfærdsaftalerne på ældreområdet hos Ankestyrelsen. Denne status deles med aftalepartierne.

Aftalepartierne vil på baggrund af denne status én gang årligt og ved yderligere behov drøfte udviklingen i velfærdsaftalekommunerne.

Desuden vil aftalepartierne i løbet af forsøgsperioden, første gang i foråret 2024, se på, om kommuner, der har en velfærdaftale på ét område, også kan indgå velfærdsaftaler på et andet område.

Aftalepartierne forudsætter, at der i god tid inden forsøgets ophør indledes drøftelser af, hvilke rammer der skal gælde efter forsøgsperioden.

Ikrafttræden og implementering

Aftalepartierne er enige om, at regeringen tidligt i den kommende folketingssamling fremsætter forslag til lovgivning, der udmønter aftalen og frisætter de omfattede kommuner. Aftalepartierne er endvidere enige om, at velfærdsaftalerne skal gælde tre år. Samtidig er aftalepartierne enige om, at de nuværende velfærdsaftalekommuner – Langeland, Middelfart og Viborg – såfremt de ønsker forlængelse af forsøgsperioden i 2024, kan vælge at fortsætte med de nye hegnspæle.

Relateret document 3/3

Dokument Navn: Bilag 3 Vurderinger
prioritering af områder til
velfærdsaftaler.docx

Dokument Titel: Bilag 3 Vurderinger
prioritering af områder til
velfærdsaftaler

Dokument ID: 4765792

Bilag 3

Vurderinger af områder til velfærdsaftaler

1. Vurdering af potentialer på ældreområdet i forhold til at få velfærdsaftale

Resume

En velfærdsaftale på ældreområdet vil kunne understøtte den igangværende udvikling på pleje- og sundhedsområdet samt være med til at understøtte områdets arbejde med at indfri de 4-årige politiske mål for Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget.

Der foreligger ikke en evaluering af de nuværende velfærdsaftaler på ældreområdet mellem regeringen og hhv. Langeland, Viborg og Middelfart Kommune, men der kan med fordel hentes inspiration i de prøvehandlinger, som kommunerne har igangsat i forsøgsperioden.

Inspiration/læring fra allerede frisatte kommuner

Middelfart, Viborg og Langeland Kommune har indgået velfærdsaftaler på ældreområdet i perioden 2021-2024. I forsøgsperioden har kommunerne mulighed for at fravige statslige og kommunale regler med henblik på at finde nye, kloge veje i opgaveløsningen på ældreområdet lokalt i de tre kommuner. Hensigten er, at der skal være mere frihed, tillid, faglighed og sund fornuft i ældreplejen samt skabes plads og mere arbejdsro til at lave de bedst mulige lokale løsninger tæt på de ældre og deres pårørende.

Det gælder for alle tre kommuner, at der er igangsat en række prøvehandlingerne i de tre kommuner, som bl.a. omfatter:

- Begrænset og mere målrettet kommunalt tilsyn på plejecentre og i hjemmeplejen
- Mere faglig fleksibilitet i forhold til, hvem der modtager et forebyggende hjemmebesøg.
- Smidigere arbejdsgang ved bestilling af hjælpemidler
- Straks visitation af praktisk hjælp
- Øget tilstedeværelse af terapeuter på plejecentre
- Dokumentation i døgnrytmeplaner
- Rengøringsruter i hjemmeplejen
- Sygeplejerske med på relevante hjemmebesøg

VIVE er af Ældre- og Socialministeriet blevet bedt om at følge og evaluere velfærdsaftalerne. Det forventes, at der vil blive fremlagt en midtvejsevaluering i november 2022.

Læring fra tidligere frikommuneforsøg i Gentofte Kommune

I 2018 etablerede Gladsaxe-, Gentofte- og Rudersdal Kommune et tværkommunal AkutTeam som led i et frikommuneforsøg. Frikommuneforsøget indebar muligheden for at udfordre to eksisterende lovhjemler i sundhedsloven:

- Visitationshjemlen: Hvor alt personale i akutteamet kan igangsætte og varetage behandlingen af borgerne uanset personalets ansættelseskommune.
- Medicinhjemlen: Sygeplejerskerne i akutteam får mulighed for at opbevare visse typer af medicin og påbegynde medicinsk behandling af borger efter ordination af en læge.

I 2020 evaluerede de tre kommuner samarbejdet omkring akutfunktionen og de to udfordrede lovhjemler. Evalueringen viste en stor succes i samarbejdet mellem det kommunale akutteam og almen praksis, 1813 og Herlev- og Gentofte Hospital. Det skal endvidere bemærkes, at "Lovforslag om forbeholdt

virksomhedsområde for sygeplejersker mv.” bl.a. omfatter et forslag om 1) Adgang for kommunerne til at opbevare visse former for receptpligtig medicin som ikke er cpr-relateret samt 2) Mulighed for at visitere på tværs af kommuner i mellemkommunale samarbejder. Lovforslaget udspringer bl.a. af de positive erfaringer fra frikommuneforsøget.

Igangværende udvikling

Gentofte Kommune står over for en demografisk udvikling med en stigende andel ældre borgere. Selvom mange generelt er sundere og mere aktive end tidligere, så er der også flere borgere med kroniske sygdomme og komplekse behov. Dertil kommer, at Gentofte Kommune er udfordret på at tiltrække og fastholde kvalificeret og uddannet social- og sundhedspersonale. Sideløbende ændrer ældre- og sundhedsområdet sig markant i disse år i bevægelsen mod et mere nært og sammenhængende sundhedsvæsen, hvor faldende indlæggelsestid på hospitaler og mere behandling i eget hjem betyder, at kommunerne har fået en større rolle i opgaveløsningen. Udviklingen giver mening både samfundsmæssigt og på borgerniveau, hvor den er med til at skabe øget livskvalitet for borgerne, da opgaverne løses tættere på dem, deres pårørende og deres hverdag. Samtidig skaber det nye krav og forventninger fra borgere og pårørende til medarbejdere og ledere på ældre- og sundhedsområdet.

I første halvår af 2022 har BDO derfor gennemført en 360 graders analyse af det samlede pleje- og sundhedsområde. Formålet med analysen har været at tilvejebringe et fyldestgørende indblik i pleje- og sundhedsområdet, som kan anvendes som fundament for fremtidige beslutninger og prioriteringer. Ambitionen er, at området fortsat kan udvikle sig og modnes til at tage hånd om de nye udviklingstendenser. Analysen og tilhørende rapportering har tilvejebragt nogle konkrete og realiserbare anbefalinger til handlemuligheder, der kan styrke pleje- og sundhedsområdet i Gentofte Kommune i et flerårigt sigte.

BDO rapportens anbefalinger kan læses på følgende link: <https://gp.gentofte.dk/cases/EMN138/EMN-2022-07334>

Analysens anbefalinger er i god overensstemmelse den igangværende udvikling på pleje- og sundhedsområdet. Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget har på møde i august 2022 godkendt, at pleje- og sundhedsområdet arbejder videre med ovenstående anbefalinger i de kommende år.

For Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget er der udvalgt følgende flerårige mål:

1. Vi vil sikre mere tid til borgerne og mere nærvær
2. Vi vil sikre flere stabile og kompetente medarbejdere på ældre- og socialområdet
3. Vi tilstræber at alle unge i udsatte og sårbare positioner kommer godt ind i voksenlivet
4. Vi vil øge fagligheden i ældreplejen og i de sociale tilbud
5. Vi vil tilbyde flere borgere rehabilitering, behandling og pleje i eller tæt på eget hjem.

Vurdering

En velfærdsaftale på ældreområdet vil kunne understøtte den igangværende udvikling på pleje- og sundhedsområdet i Gentofte Kommune. Med en velfærdsaftale vil Gentofte Kommune få større lokalt handlerum til bl.a. at arbejde med de 11 anbefalinger fra 360 graders analysen af det samlede pleje- og sundhedsområde. Her vil den helt centrale ændring være, at ledere og medarbejdere får større mulighed for at nytænke indsatser og udvikle lokale løsninger tæt på borgerne, hvilket forventeligt også vil bidrage til større trivsel på den enkelte arbejdsplads.

Samtidig viser erfaringer fra de tre kommuner, som på nuværende tidspunkt har en velfærdsaftale på ældreområdet, at velfærdsaftalen medvirker til igangsættelsen af et væld af nye initiativer, som enkeltvis afprøves på få borgere, hvorefter initiativet udrulles til en større målgruppe, hvis det giver mening. Det er

derfor forventningen, at en velfærdsaftale også kan være med til at styrke lærings- og forbedringskultur på pleje- og sundhedsområdet i Gentofte Kommune.

En velfærdsaftale på ældreområdet vil også kunne understøtte områdets arbejde med at indfri de 4-årige politiske mål for Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget. Aftalen kan særligt være en løftestang til at sikre mere tid og nærvær til den enkelte borger (mål 1). Dette skyldes, at Gentofte Kommune også forpligter sig til i videst muligt omfang at fjerne kommunal regulering og dokumentationskrav. Velfærdsaftalen vil således være en anledning til at undersøge, hvordan regler og praksis påvirker opgaveløsningen i ældreplejen i Gentofte Kommune, herunder hvordan medarbejderne anvender deres tid, og om der er regler og dokumentationskrav, som unødigt binder personaleressourcer til administrative opgaver. Målet er at sætte ind, der hvor gevinsten ved dokumentation ikke står mål med de administrative konsekvenser, eller der hvor målsætningen om god kvalitet for ældre borgere kan opnås hurtigere og mere effektivt gennem optimerede interne arbejdsgange og en bedre tilrettelæggelse af opgaveløsningen og dokumentationen heraf.

Pleje- og sundhedsområdet vurderer, at der med afsæt i en velfærdsaftale kan igangsættes en række prøvehandlinger i Gentofte Kommune, som kan bidrage til at kvaliteten af velfærden på ældreområdet løftes. Det vil dels være prøvehandlinger, som omfatter hele pleje- og sundhedsområdet, og dels lokale prøvehandlinger, som omfatter et enkelt område (fx hjemmeplejen) eller en enkelt enhed (fx en specifik plejebolig). Eksempler på prøvehandlinger, som kan igangsættes i Gentofte Kommune er:

- Frisættelse af SEL §151 om kommunalt tilsyn årligt.
Ifølge SEL § 151 har kommunen pligt til årligt at føre tilsyn med, at de kommunale opgaver efter §§ 83, 83 a og 86 løses i overensstemmelse med de afgørelser og i henhold til de vedtagne kvalitetsstandarder. Pleje- og sundhedsområdet vil gerne afprøve en model, hvor der gennemføres kommunalt tilsyn hvert andet år og en brugerundersøgelse i de mellemliggende år. Denne model vil give plads til at arbejde mere intensivt med datadrevet borgertilfredshed, som en væsentlig driver i arbejdet med at skabe kvalitet i den velfærd, borgerne modtager.
- Frisættelse fra SEL §79a om forebyggende hjemmebesøg
Ifølge SEL §79a (stk. 3) skal Gentofte Kommune tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor alene i kommunen, i deres fyldte 70 år. Pleje- og sundhedsområdet vil gerne afprøve en model, hvor kommunen frisættes fra ovenstående ordning og i stedet tilbyder alle borgere, som ikke modtager ydelser fra Gentofte Kommune, et forebyggende hjemmebesøg efter hospitalsindlæggelse. Dette med henblik på at forebygge yderligere funktionsfald og tilbyde tidlig forebyggende indsats, fx et hjælpemiddel.
- Frihed til at tilrettelægge genoptræning, vedligeholdende træning og forebyggende indsatser mere smidigt.
Det er almen praksis, som kan henvise til genoptræning eller vedligeholdende træning efter SEL §86 stk. 1 samt til forebyggende indsatser efter SUL §119. På nuværende tidspunkt er der ikke en tydelig snitflade mellem de to paragraffer, og det er således forskelligt om en borger med eksempelvis rygsmerter, henvises til træning efter SEL §86 eller en forebyggende indsats efter SUL §119. Pleje- og sundhedsområdet ønsker at afprøve nye fælles arbejdsgange med almen praksis, hvor de anvendte paragraffer ikke er styrende for det rehabiliteringstilbud, som borgerne modtager. I stedet skal der arbejdes på at etablere ny praksis for henvisning og visitation af borgere til målrettede rehabiliteringsforløb, der håndterer de multiple udfordringer mange borgere med behov for rehabilitering har.

2. Vurdering af potentialer på skoleområdet i forhold til at få velfærdsaftale

Resume

På baggrund af erfaringer fra tidligere frikommuneforsøg i GK, vurderes det, at en velfærdsaftale vil kunne give nogle muligheder for at understøtte potentialerne for den igangværende udvikling på en række områder, herunder ved at arbejde videre med velfærdsforsøg indenfor de områder, som beskrives i slutningen af notatet.

Inspiration/læring fra allerede frisatte kommuner

Esbjerg og Holbæk Kommune er i perioden 2021-2024 en del af frihedsforsøget på skoleområdet med det formål at frisætte skolerne fra så mange regler og rammer som muligt for at skabe øget kvalitet og plads til faglighed i velfærden samt skabe motivation og medinddragelse blandt elever, medarbejdere og forældre.

I *Esbjerg Kommune* arbejdes der med frihedsforsøget under titlen *Fremtidens Folkeskole*. Frihedsforsøget har skabt stor energi i praksis. Centrale temaer er: forkortelse af skoledagen og konvertering til 2-lærerordninger, nemmere adgang til både tidligere og senere skolestart¹, ændringer i fagfordeling – eks. mere projektorienteret undervisning, fagblokke eller sammenhængende forløb, omfordeling af fag og timer, ekstra forældresamtale, nye fag og involvering af elever i fagvalg samt mulighed for fritagelse fra nationale test.²

I *Holbæk Kommune* arbejdes der med frihedsforsøget under titlen *Børnenes Skole - Frihed, Faglighed og Fællesskab*. Nogle er allerede i gang med ændrede måder at drive skole på, og andre har iværksat processer og prøvehandling, herunder har 4 skoler ansøgt Børne- og Undervisningsministeriet om fritagelse ift. prøver og valgfag. 6 skoler er startet ud med ingen eller kun få ændringer af skoledagen. Tiltagene falder indenfor følgende: ændringer i skoledagens længde og konvertering til 2-lærer-timer, nye fag, fagblokke og valgfag på tværs, involvering af elever, medarbejdere og forældre, mulighed for fritagelse fra nationale test og Gode sammenhænge og overgange.³

Læring fra tidligere frikommuneforsøg i Gentofte Kommune

Gentofte Kommune har tidligere haft følgende frikommuneforsøg på skoleområdet (frikommuneforsøg I, 2012-2015)⁴:

- 5-årige udskolings- og gymnasieforløb (STX-forløb) med fokus på hhv. naturvidenskab, humaniora og samfundsfag (STX) Igangsat fra august 2014 på Øregård Gymnasium og Skovgårdsskolen. Ordrup Skole og Ordrup Gymnasium. Gammel Hellerup Gymnasium og Hellerup Skole. Tilbuddet bidrager til ønsket om en mere motiverende udskoling for alle elever. Ift. at kunne fortsætte efter skoleåret 2022/2023 så udfordres det af Gymnasieaftalen, der ikke fremover giver gymnasierne mulighed for

¹ [Her kan forældre selv bestemme, hvornår deres barn skal begynde i skole \(dknyt.dk\)](#)

² <https://gp.gentofte.dk/cases/EMN124/EMN-2022-00391/Dokumenter/Inspiration%20fra%20andre%20kommuner/Esbjergs%20brug%20af%20frihedsfors%C3%B8g%20p%C3%A5%20skoleomr%C3%A5det.docx?Web=1>

³ [Frihedsforsøg: Nyt valgfag skaber magi i Holbæk \(dknyt.dk\)](#)

[Frihedsforsøg har første skoledag i Holbæk \(dknyt.dk\)](#)

[Holbæk vil styrke overgangen fra 10. klasse \(dknyt.dk\)](#)

[Holbæk klar med mål for frihedsforsøg på skoleområdet \(dknyt.dk\)](#)

[Børnenes skole \(xn--brnesskole-vjb.dk\)](#)

<https://polsci.ku.dk/forum/arrangementer/frisaettelse-af-kommunerne/TanjaSteffeNoehr.pdf>

⁴ Dokument med én sides resumé af alle evalueringerne fra Frikommuneforsøg I (2012-2015): <https://gp.gentofte.dk/cases/EMN45/EMN-2016-01523/Dokumenter/Resumeeer%20af%20evalueringsrapporter/Samlet%20dokument%20med%20resum%C3%A9er%20Gentofte%20Kommune.docx?web=1>

at have indflydelse på, hvem de optager⁵. Samarbejde mellem skoler og gymnasier kan fortsætte, og forløbet kan stadig være en måde for elever at bruge mere tid på interessefag og forberede sig til en given linje på gymnasiet, men eleverne kan ikke længere garanteres en plads på et bestemt gymnasium.

- Afgangsprøve over to år. Søgaardsskolen tilbød et toårigt 9. klasseforløb, hvor afgangsprøverne var spredt ud over begge år med deraf øgede muligheder for at fokusere bedre på færre ting samtidig (fx afgangsprøver i humanistiske fag det første år og naturfag det følgende). Et tilbud til elever, der havde potentiale til at gennemføre afgangsprøve, men som pga. personlige forudsætninger (helbred, diagnoser) ikke ville have kunne magte det på ét år. Det havde den ønskede effekt, og sikrede at flere elever fik en fuld afgangsprøve (gennemsnitligt 6 elever årligt).⁶ Søgaardsskolen erfarede, at denne mulighed har stor effekt for de elever, der grundet diagnose, sygdom, mv. ikke kan fokusere på det samlede antal afgangsprøver på ét år. Det bør være en mulighed for alle. Søgaardsskolen øgede fra første år andelen af elever, der forlod skolen med en afsluttet afgangsprøve. På trods af forsøgets succes blev de lovgivningsmæssige rammer ikke ændret og er dermed ikke en mulighed i dag.
- Ét samlet skoledistrikt: Igangsat ifm. skoleindskrivning 2014-2015. Før det forsøg med udvidelse af nærmiljøet med store skoledistrikter (kopi Viborg). Ordningen imødekommer forældres ønske om øget fleksibilitet, og en tæt dialog med skolebestyrelserne herom har skabt øget tilfredshed med skoleplacering. I skoleåret 2022/2023 oplevede 92,3% at få deres førsteprioritet opfyldt. I årene inden, hvor der også blev arbejdet med ét skoledistrikt, var dette tal hhv. 90,3%, 96% og 95,5%.⁷ Derfor fortsætter Gentofte med forsøget godkendt af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, da både Regeringen og KL er nysgerrige efter flere erfaringer med en fleksibilitet, der kan øge forældretilfredsheden. Dispensationen er givet frem til og med skoleåret 2024/25.

Vurdering

Det vurderes, at en velfærdsaftale vil kunne give nogle muligheder for at understøtte potentialerne for den igangværende udvikling på en række områder. Områderne beskrives nedenfor og er de væsentligste eksempler.

Eksempler på mulige velfærdsaftaleforsøg på skoleområdet

- Frihed til at tilrettelægge skoledagens længde. Friheden til at arbejde mere frit med skoledagens længde og fjernundervisning vil kunne skabe de bedste betingelser for, at man også kan arbejde med at tilrettelægge skoledagen så der tages hensyn til de store elevers behov for søvn.
- Krav om fuld fagrække kan i særlige tilfælde være kontraproduktivt i forhold til at nå visse elever, der vægrer sig ved skole eller har brug for en periode at rette fokus mod dele af fagrækken med henblik på at være i både trivsel og faglig udvikling.
- Fjernundervisning (fritagelse fra lovgivning): På baggrund af erfaringer med fjern- og hjemmeundervisning under perioden med Corona, ønskes fjernundervisningen som en blivende og

⁵ <https://www.altinget.dk/artikel/forstaa-ny-aftale-saadan-skal-gymnasieeleverne-fordeles>

⁶ [Forsøg: Elever med særlige behov bør kunne tage afgangsprøve over to år \(folkeskolen.dk\)](#)

⁷ [Samlet notat vedr. skoleindskrivning 2022-23.docx \(gentofte.dk\)](#)

lovlig mulighed i skolens daglige undervisning og arbejde med elevernes læring, udvikling og trivsel uden at skulle give erstatningsundervisning. Erfaringerne med fjernundervisning viser os, at det giver lærerne en ekstra dimension til at skabe en mere differentieret og fleksibel undervisning. Dette kunne også gøre sig gældende på tværs af skoler, fag, klasser, hold mm. Fx er der gode erfaringer fra den projektbaserede undervisning og sprogfagene, hvor faglærere kan understøtte hinanden. Skolerne har også erfaringer med, at nogle elever profiterer af fjernundervisningen og fanger deres læring på en ny måde, samtidig med at forældrene inddrages mere og på den måde får en mere grundlæggende indsigt i deres børns læring, trivsel og udvikling.

- Afvikling af folkeskolens afgangsprøve over to år: Under det tidligere frikommuneforsøg fik vi mulighed for at afvikle Folkeskolens Afgangsprøver over flere skoleår. Dette var til gavn for især sårbare elever f.eks. på Søgårdsskolen. Forsøget blev ikke forlænget på trods af positive resultater for en mindre gruppe af sårbare elever og en klar anbefaling fra kommunens side. Der kan arbejdes videre med elementer fra det tidligere forsøg.
- Karakterfri prøveafvikling for 8. og 9. klasse (som alternativ til folkeskolens afgangsprøve).
- Mulighed for at lægge dagtilbud og skole sammen: Folkeskolelovens § 24 a giver kun hjemmel til, at en kommunalbestyrelse kan beslutte at indføre fælles ledelse og bestyrelse mellem en lille folkeskole (skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 300 elever) og et kommunalt dagtilbud eller fritidshjem.
- Fortsættelse af forsøg med et samlet skoledistrikt – se ovenfor.

3. Vurdering af potentialer på dagtilbudsområdet i forhold til at få velfærdsaftale

Resume

Der er erfaringer fra tidligere frikommuneforsøg i GK, som peger på både positive og mindre positive erfaringer. Der er områder, hvor Dagtilbud for nuværende vurderer, at der er muligheder om end de lovgivningsmæssige forhindringer er få og dermed er gevinsten alt anden lige mindre, ved at deltage i velfærdsaftalen på dagtilbudsområdet

Læring fra tidligere frikommuneforsøg i Gentofte Kommune

- **Fælles pædagogiske læreplaner for dagtilbuddene (2012-2015)**
Implementeringen og de foreløbige resultater af forsøget med en fælles pædagogisk læreplan har været en succes. Læreplanen er blevet implementeret planmæssigt i alle dagtilbud. Det er på nuværende tidspunkt konklusionen, at læreplanen har virket opkvalificerende for det pædagogfaglige arbejde samt dialogen med forældre.⁸
- **Friinstitutionsforsøg (frikommuneforsøg III) 2018-2021**
Det har fra projektets start af været en udfordring at gøre deltagelsen i forsøget tilstrækkeligt meningsfuld for Gentoftes to deltagende dagtilbud. Det skyldes dels 1) de faktiske muligheder for fritagelse fra regler på dagtilbudsområdet, dels 2) mangel på vidensdeling og sparring med andre kommuner, dels 3) manglende understøttelse fra VIVE og dels 4) organisatoriske udfordringer i særligt Børnehuset Skovshoved. [Dette beskrives yderligere her.](#)

Inspiration/læring fra allerede frisatte kommuner

Helsingør og Rebild Kommune er de to kommuner, der er frisat på dagtilbudsområdet i perioden 2021-2024. Kommunerne indgår i netværk med hinanden for at sparre og videndele.

Helsingør Kommune

Det fælles overordnede mål for frisættelsen i Helsingør Kommune er at skabe endnu mere kvalitet for børnene. De gældende mål og retningslinjer for velfærdsaftalen⁹ i Helsingør Kommune er, at de sammen vil vi udvikle kreative og innovative læringsmiljøer, som stimulerer nysgerrighed og fordybelse. Derudover vil kommunen udvikle dagtilbud og skoler af høj kvalitet, der styrker alle børn og unges trivsel, læring, udvikling og dannelse. Hertil skal børn opvokset i Helsingør Kommune kunne tale et alderssvarende og varieret dansk, når de kommer i skole, så andelen af børn, der ikke har brug for en særlig sproglig indsats, udgør 95 procent. Slutteligt skal alle børn og unge føle sig som en værdifuld del af fællesskabet. Der er stort fokus på et bottom-up perspektiv, hvor frisættelsen skal drives af lederne, og der foregår meget udvikling lokalt¹⁰.

Rebild Kommune

Rebild Kommune har lagt mål og retningslinjer fast i forbindelse med frisættelsen af dagtilbudsområdet, og overlader ansvaret for indhold og proces til ledere, medarbejdere og forældre.¹¹ Institutionerne sættes fri fra flere organisatoriske krav samt proces- og formkrav i arbejdet med pædagogiske læreplaner, forældrebestyrelser, ensartede krav, kommunal frokostordning, åbningstid på 51,5 timer ugentligt samt

⁸ [Samlet dokument med resuméer Gentofte Kommune.docx](#)

⁹ [Velfærdsaftalen på dagtilbudsområdet - Helsingør Kommune \(helsingor.dk\)](#)

¹⁰ [Niels Brockenhus - Velfærdsaftalen på dagtilbudsområdet \(ku.dk\)](#)

[Børnehus vil lave børnebestyrelse med tre-fem-årige \(dknyt.dk\)](#)

[Tre dagtilbud: Sådan arbejder vi med frisættelsen - Helsingør Kommune \(helsingor.dk\)](#)

¹¹ [Plakat velfærdsaftale udkast \(1\).pdf \(rebild.dk\)](#)

forsøg med at arbejde med flerårige budgetter¹². Beskrivelser af igangværende prøvehandlinger kan findes på [Rebild Kommunes hjemmeside](#).

Igangværende udvikling på Dagtilbudsområdet

Dagtilbud arbejder ud fra følgende større strategiske indsatser:

- Fastholdelse, opkvalificering og rekruttering af flere medarbejdere til dagtilbudsområdet ([mål 2 i flerårige mål](#)). Herunder forsøg med fleksible arbejdsrammer samt uddannelse af medarbejdere, der mangler en pædagogfaglig uddannelse, fx via uddannelse af medarbejdere til pædagogiske assistenter og pædagoger.
- Det specialiserede børneområde
Baggrunden er, at Dagtilbud oplever en stigning i antallet af børn, der har brug for en særlig indsats. Tilbage meldinger fra institutionsledere vidner om, at der er et forøget antal børn med et identificeret behov for specialiseret indsats. Vi er præget af de nationale stigninger af børn i udsatte positioner, og pladserne i kompetencecentre fyldes hurtigt op. Der er specielt en stigning i børn med autisme-spektrum forstyrrelser. Der er tal på stigningen af børn, som har brug for et specialbørnehavetilbud (§32). Vurderingen er, at institutionerne gør en stor indsats for at hjælpe og understøtte de børn, som har brug for en særlig indsats. Den strategiske indsats ligger i at understøtte dagtilbuddene i at tilrettelægge en hverdag, hvor børn i udsatte positioner kan trives, lære og rummes sammen med de andre børn. Det kræver opkvalificering af ledere, da ledelsesopgaven bliver udvidet i den sammenhæng. Ledelsen kræver et særligt samarbejde og organisering i forhold til at favne børn bredere, end man gør i dag. Det betyder bl.a. at lederne i højere grad skal tilbyde faglig sparring og hjælp til organisering af det pædagogisk arbejde i hverdagen. Lederne skal også understøtte de medarbejdere, som bliver uddannet i social inklusion.
- Øge kvaliteten i dagtilbud og skabe læringsmiljøer, hvor børn trives og udvikler sig ([mål 1 i flerårige mål](#))
- Styrke det pædagogiske arbejde til glæde for børnene ved at tilpasse den fysiske kapacitet på dagtilbudsområdet ([mål 3 i de flerårige mål](#))¹³
- Sikre, at flere børn og unge med særlige behov og særlige forudsætninger oplever glæden ved at deltage i fællesskaber tættere på almenmiljøet ([mål 4 i de flerårige mål](#))
- Fokus på gode sproglige læringsmiljøer gennem sproguddannelse og systematisk sproglig opmærksomhed for de 0-3 -årige.
Konkret har Dagtilbud igangsat deltagelse i "Vi Lærer Sammen". Det er en model, som vi er godt i gang med at uddanne både ledere og medarbejdere i. Det er et sprog-tilegnelsesprojekt, som skal styrke børns sproglige udvikling. Der tilbydes også sproguddannelse til medarbejderne i "Sprog i Samspil" som primært retter sig mod børnehaveområdet.

¹² [Rebild er klar til at frisætte dagtilbudsområdet \(dknyt.dk\)](#)

¹³ Børneudvalget behandler justering af målepunkter under mål 3 (målepunkt 1) og mål 4 (målepunkt 4). Se evt. dagsordenpunkt [- link](#).

Vurdering

Der er som nævnt få områder, hvor en velfærdsaftale kunne afhjælpe eksisterende regler. De er:

- En lavere procentsats for overførselsret for daginstitutionerne begrænser institutionernes mulighed for at spare op til større indkøb af beskæftigelsesmateriale, inventar/legeredskaber samt mere kontinuerlige (længerevarende) ansættelser af personale. På nuværende tidspunkt ansættes der i vikar/midlertidige stillinger ved overskud i lønbudget – et længerevarende (2-årigt) budget kan skabe forudsætningerne til længerevarende ansættelser. Det er særligt relevant i små børnehuse med en lille budgetramme.
- På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at oprette uddannelsesstillinger – fx til sporskifte for medarbejdere. Dette ønskes, men der er en fagforeningsmæssig forhindring.
- Mulighed for enkelte lukkedage. Det er et ønske at institutionerne, i tæt dialog med forældrebestyrelserne, har mulighed for at holde institutionen lukket på enkelte dage for at muliggøre uddannelse, herunder uddannelsesrejser, for hele personalegruppen. Dette vil understøtte at GK fortsat kan tilbyde attraktive arbejdspladser på dagtilbudsområdet. Bemærkning: Kommunalbestyrelsen er som følge af forsyningsforpligtelsen og reglerne om pasningsgaranti forpligtet til at stille en plads i et dagtilbud til rådighed på alle hverdage. Dette giver udfordringer, når daginstitutionerne har behov for at gennemføre enkelte lukkedage mhp. gennemførelse af f.eks. pædagogiske dage. Lovgivningen har således fastsat, at gennemførelse af lukkedage forudsætter lavt fremmøde og alternativ pasningsmulighed. Det fremgår videre, at kommunernes kriterier for lavt fremmøde skal afspejle den situation, hvor det er uforholdsmæssigt omkostningstungt at holde åbent. Lovgivningen gør det svært for de enkelte daginstitutioner at gennemføre blot en enkelt pædagogisk dag om året, trods det forhold at forældrene i Gentofte generelt har forståelse og accept af dette, og typisk selv kan finde alternativer, såfremt de er varslet i god tid.¹⁴

Samlet set er det Dagtilbuds vurdering, at der er muligheder om end de lovgivningsmæssige forhindringer, er få og dermed er gevinsten alt andet lige mindre ved at deltage i velfærdsaftaleforsøg på dagtilbudsområdet.

¹⁴ <https://gp.gentofte.dk/cases/EMN124/EMN-2022-00391/Dokumenter/Oversigt-eksempler%20p%C3%A5%20mulige%20afbureaukratiseringstiltag.docx?Web=1>

Dokument Navn: Mødeplan 2023.pdf
Dokument Titel: Mødeplan 2023
Dokument ID: 4768048
Placering: Emnesager/Kommunalbestyrelsen - Mødeplan 2023/Dokumenter
Dagsordens titel Mødeplan for 2023 Økonomiudvalget
Dagsordenspunkt nr 2
Appendix nr 1
Relaterede Dokumenter: 1

Oversigt over fastsatte møder i Kommunalbestyrelsen, Økonomiudvalget og de stående udvalg 2023

Ugedag	Betegnelse	Jan.	Febr.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
	Mandag kl. 19.00 i Kommunalbestyrelsen	30.	27.	27.	24.	30.*	19.		28.	25. 11. φ	30. 12. φ	27.	18.
	Mandag kl. 17.00-19.00 Reserveret til temamøder i Kommunalbestyrelsen, samt fællesmøder for de stående udvalg og Økonomiudvalget												
	Mandag kl. 17.00 i Økonomiudvalget	23.	20.	20.	17.	22.	12.		21.	18. 4. φ	23. 5. φ	20.	11.
	Tirsdag kl. 17.00 i Klima,- Miljø- og Teknikudvalget		7.			9.			17.*			7.	
	Mandag kl. 17.00 i Byplanudvalget	16.	6.	13.	11.*	15.	6.*		14.	14*	9.	13.	4.
	Torsdag kl. 17.00 i Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget			2			1.			7.		30.	
	Onsdag kl. 17.00 i Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget			8.			7.			6.		29.	
	Tirsdag kl. 17.00 i Børneudvalget			7.			13.			12.			5.
	Onsdag kl. 17:00 i Skoleudvalget		1.			3.			30.			8.	
	Torsdag kl. 17.00 i Erhvervs-, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget		9.			16*			31.			2.	

Kommunalbestyrelsen

- *) Dog tirsdag den 30. maj 2023 - færre mødedage i maj grundet pinse
- *) Dog mandag den 20. juni 2023 - færre mødedage i juni grundet skolernes sommerferie
- *) Dog mandag den 18. december 2023 - færre mødedage i december grundet julen

1. og 2. behandling budget i Kommunalbestyrelsen:
ΦKB Budget 1. behandling: d. 11. september 2023
ΦKB Budget 2. behandling: d. 12. oktober 2023

Økonomiudvalget

- *) Dog mandag den 12. juni 2023 - færre mødedage i juni grundet pinse og skolernes sommerferie
- *) Dog mandag den 11. december 2023 - færre mødedage i december grundet julen

1. og 2. behandling budget i Kommunalbestyrelsen:
ΦØK Budget 1. behandling: mandag d. 4. september 2023
ΦØK Budget 2. behandling: tirsdag d. 5. oktober 2023

Klima-, Miljø og Teknikudvalget

- *) Dog tirsdag den 17. august 2023 - færre mødedage i august på grund af skolernes sommerferie

Byplanudvalget

- *) Dog tirsdag den 11. april 2023 - færre mødedage i april grundet påsken
- *) Dog tirsdag den 6. juni 2023 - færre mødedage i juni grundet skolernes sommerferie
- *) Dog torsdag den 14. september 2023 - færre mødedage i september grundet budgetbehandling

Erhvervs-, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

- *) Dog tirsdag den 16. maj 2023 - færre mødedage i maj grundet Store Bededag og Kristi Himmelfart

Vigtige datoer**KL's Kommunaløkonomisk Forum****KL's Børn og Unge topmøde****KL's Kommunalpolitisk Topmøde****KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum****KL's Sundhedskonference****Mesterskabsaften****Sankt Hans****Folkemøde****Kultur- og Festdage****Flagdag****Påske****St. Bededag****Kr. Himmelfartsdag****Grundlovsdag****Pinse****Skolernes vinterferie****Skolernes sommerferie****Skolernes efterårsferie****Skolernes juleferie**

uge 2 = torsdag d. 12. - fredag d. 13. januar 2023

uge 4 = torsdag d. 26. - fredag d. 27. januar 2023

uge 11 = torsdag d. 16. - fredag d. 17. marts 2023

uge 19 = torsdag d. 11. - fredag d. 12. maj 2023

uge 3 = tirsdag d. 17. januar 2023

uge 11 = tirsdag d. 15. marts 2022

uge 25 = lørdag d. 24. juni 2023

uge 24 = torsdag d. 15. - søndag d. 18. juni 2023

uge 23 = torsdag d. 8. - søndag d. 11. juni 2023

uge 36 = tirsdag d. 5 september 2023

uge 14-15 = mandag d. 3. - mandag d. 10. april 2023

uge 18 = fredag d. 5. maj 2023

uge 20 = torsdag d. 18. maj 2022

uge 23 = mandag d. 5. juni 2023

uge 21-22 = søndag d. 28. maj - mandag d. 29. maj 2023

uge 7 = mandag d. 13. - søndag d. 19. februar 2023

uge 26-31 = mandag d. 26. juni - søndag d. 6. august 2023

uge 42 = mandag d. 16. - søndag d. 22. oktober 2023

uge 52 = fredag d. 22. december 2023 - søndag d. 31. december 2023